

Felriadt. Szájában tőzeges, keserű íz. A napfény vékony csíkokban esett át a redőny résein. Mélyet sóhajtott, mint aki régóta nem vett levegőt. Oldalt fordította a fejét. Mellette, valószerűtlen távolságban, egy különálló kar hevert a paplan tetején. Vér sehol. Összerándult az ijedségtől. Ettől a mozdulattól tudatosult benne, hogy minden végtagsa a helyén van. A szomszéd szobából gyereksírás hallatszott. A kar megmozdult mellette, és az éjjeliszekrényre állított óra felé tapogatózott.

Úgy érezte magát, mint egy kövér halálraítélt, aki a kedvenc ételét kapja az utolsó estén. Hála, lemondás, boldogság, harag. Bűntudat és kegyelem.

Egy csókot érzett az arcán, majd hallotta a sietős lépteket a gyerekszoba felé. Kikelt az ágyból, és felhúzta a redőnyt. Odakint aranyszürke ragyogásban úsztak az autók, egyik a másik után. Tekintete a szemközti ház alagsorára tévedt.

Habár világos volt már, égett bent a villany.

Papp Sándor Zsigmond

A LÁTOMÁS

De sunyi hónap volt az az október!

Már az idő is úgy viselkedett, mint a részeg, aki köpni akar valami rossz pia után, de aztán meggondolja magát, és féltőn visszaszívja. Ha csípősen indult a nap, akkor délre verőfényes napsütés simogatta az augusztusi hóhullámot túlélő büdöskéket. Ha viszont fagyot ígért a hajnal, hogy végre megtizedelje az ágyipoloskák és drótférgek hadait, akkor éjjel, a sötétség leple alatt hirtelen megtorpant és feloldódott a Petkes hágóján átkelő hideg. Reggelre halvány derengés maradt belőle, meg valami sárgás köd a kerítések között, mintha kutyák húzták volna végig a seggüket a deres fűvön.

Piroskát egy ilyen októberi napon találták meg a saját háza mögött, a pusztá földön. Pár lépésnyire a nyitott ajtajú tyűkketrectől.

Akkor is fehér cipő volt a lábán, az a magasított talpú. Csak a kitüremkedő kalapácsujjak fölött barnult meg a kórházi bőr. Csordás Janinak volt ideje mindent megfigyelni, mert lassan, szinte lábujjhegyen mert közelebb menni. Előbb a cipőt látta meg, ahogy befordult a farakás mellett, aztán a felhúzott térdet, a vastag derekat. Akkor már gondolta, hogy baj van, csak azért fohászkodott, hogy ne lásson vért. Baltával szétvert koponyát. Merthogy errefelé nem végeznek félmunkát, viszont neki tudvalevően gyenge a gyomra. A lánya mégis megtönte reggel kolbászos rántottával, biztos megint pénzt akar, mit is akarhatna mást.

Aztán ahogy beljebb lépett, és meglátta Piroska sápadt arcát, a diófa leveleivel keveredett csatakos haját, minden kiröppent a fejéből. Megfagyott, ez ugrott be neki elsőre, meg hogy most nem a Mentőszósz kellene hívni, hanem az igaziakat. Inkább csak azon töprengött, hogy innen vagy inkább otthonról telefonáljon, de aztán Piroska mellett döntött, egyrészt mert olcsóbb, másrészt meg ha kérdeznek valamit a testről, akkor gyorsan szemügyre tudja venni. Épp indulni készült a bejárat felé, amikor Piroska megmozdult. Életjelt adott, ahogy később a mentős mondta a megrándult lábra, és még

nyöszörgött is hozzá, de olyan túlvilági hangon, tette hozzá Csordás Jani, miközben megpróbálta utánozni, de erre már mindenki legyintett. Mivel ő még akkor sem akart hozzáérni, nehogy csak fokozza a bajt, pár percre rá Piroska egyedül próbált felállni, de a fején kívül egyebet alig volt képes megmozdítani, ám ez mégis elég volt arra, hogy valahonnan a nyakszirt alól előbukkanjon a karja. Vagyis ami megmaradt belőle. Janira igazából ekkor jött rá a frász.

A csonkból szivárgott a vér, bordóra vagy inkább feketére festette a füvet. A tócsa élesen elütött az arc sápadtságától, mintha a test minden színe odagyúlt volna. Úgy tűnt, hogy Piroska azért húzta maga alá a karját, hogy védje valamitől, de ez csak félig sikerült. Könyök alól ugyanis hiányzott minden: alkar, csukló, tenyér, a pálcikává soványodott ujjak.

Rohamentő jött. Jani eddig nem is tudta, hogy van ilyen. Vízközön legalábbis ilyet még nem láttak, ami eljött ideig, az épp hogy szét nem esett a bekötőúton. A mentősök viszont gyorsan dolgoztak. Betakarták a testet, hogy ne hűljön tovább, majd két mozdulattal bekötötték az infúziót. Szorítókötést tettek a kar megmaradt részére, és ellátták a fejsebet, aztán szirénázva elszárguldtak. A keringés bármikor összeomolhat, Jani ezt az egy mondatot csípte el és adta tovább az egyre gyűlő bábáskodóknak. Azt Géza magyarázta el a Kék kakasban, hogy baszott nagy mázlija volt Piroskának, mert a hajnali hideg épp csak annyira volt hideg, hogy az ereket harapófogóként szorítsa össze, de a hipotermia még ne álljon be. És hogy mínuszokban a test immunrendszere nagyobb fokozatra kapcsol, ezért élhette túl egyáltalán. S bár soha még ennyi értelmes szót nem hallott senki Mentősgézától egyszerre, mégse nagyon figyeltek rá. Mert a rejtély megoldásához egyelőre semmilyen orvosi szakszó nem vitt közelebb.

Az, hogy egyáltalán rejtély tényállása forog fenn, a rendőrök kiérkezése után derült ki.

– Na, hol a kar? – fordult az idősebbik rendőr Csordás Janihoz, miután futó pillantást vetettek a helyszínre. Valami olyasmi csengett ki a hangjából, hogy rendben, eddig volt, ahogy volt, de most már ideje előadni, amit rejtegetett. Innen ez a felnőttek dolga.

– Én nem láttam – szeppent meg Jani.

– Ne vicceljen. Az bűnjel is lehet – mondta a rendőr, majd akkurátusan, mintha rá akarna gyújtani, fogpiszkálót tett a szájába.

De így se került elő. Pedig a tyúkok közé is benéztek. Kítapogatták az orgonabokrok alját, még az ereszcsonnáig is felmászta. De sem lent a fűben, sem odafent nem találtak még vérpöttyöt se.

– Magával vitte? – képedt el Jani.

– Kicsoda?

– Hát az izé... az elkövető – jutott eszébe Janinak a megfelelő szó a Kékfényből.

A rendőr szúrós szemmel vizslatta. A fogpiszkáló lassan, fenyegetően átvándorolt a száj másik sarkába. Aztán megpihent.

– Kutya van?

– Igen, igen, német juhász – felelte szinte boldogan Csordás Jani. – Az mindig éhes! – tette hozzá szolgálatkészen, de nem kellett volna. A kolbászos rántottát ekkor már semmi sem tarthatta vissza. A rendőr néhány lépés távolságból, némi részvétellel figyelte az öklendező tanút.

Csakhogy Betyár pofája tiszta volt, mint a hó, másrészt a bezárt ajtó mögött nyüszített. Akkor a kerítést vizsgálták meg alaposan. A tátongó lyukakon akár egy vaddisznó is átfért volna.

– Ehhez több ember kell – morogta az idősebbik rendőr a kert végében, mert a töltés túloldalán már a Rebra erdeje sötétlett.

A vízközi telep egy ideje nem volt a környék legboldogabb sarka. Pedig valamikor még a tévében is így reklámozták. Szigetnyi boldogság, csacsogta egy szőkített, napolajos nő, és egyenesen belenézett a kamerába.

Kezdődött azzal, hogy az aszényi gát megépítése után már nem volt, ami a nyári kánikulák után földuzzassza a Csejke itteni ágait. A meder nem száradt ki teljesen, az iszap közé befészkelte a sás meg a nád, de embermagasságig nőtt ott szinte minden. Aztán a telepet lassan beborította a kénes mocsárszag, mintha soha ki nem mosott lepedőt terítettek volna le. Leghamarabb a városiak tették ki a faházaz üdülőkre az eladó táblát, mert azoknak még a szokásosnál is kényesebb az orruk, és hát nem volt az a fertőtlenítőszer, ami kivette volna a ruhákból, a bútorokból, de még a parkoló autók kárpitjából ezt az állott leheletet. Aztán, amikor látták, hogy még érdeklődő se nagyon akad, tűzfának adták el lábom az egészszet, ami azért is volt előrelátó gondolat, mert a következő, igen komisz télen már mindent bontottak, amit lehetett, csoda, hogy az olajos villanypóznák megúszták. Az ilyesmit errefelé nem is hívták lopásnak, még csínynek se nagyon, csak ahogy az ember az időt húzza, arrébb és arrébb pöcköli a nagyon is logikus végzetet. Egy ideig még vezették, hogy kinek tartoznak lócéval, burkolattal vagy ablakkerettel, de aztán a könyveléstől is elment a kedvük. Számolni is csak melegben lehet igazán.

Akkoriban ment tönkre a rapsicosokkal együtt Mentősgéza is, akit azon a nyáron még Mihály Géának hívtak, és a folyóparti bódében süttött lángost és halat. De ha már fürdeni se jár erre senki, akkor minek zabáljon. Van arra étterem, öt kilométerrel lejjebb. Géza, hogy ne lustuljon el egészen, eleinte a feleségét meg a két fiát verte felváltva, amíg egy napon vállból ki nem fordult a karja. Máig úgy meséli, hogy a kórházban kapta el az ötletet, ott vágódott be egy műtősfőnök, aki pár hétre rá elintézte, hogy az egyik lehurbolt esetkocsit megvehesse. A bódé maradványaiból ki is jött az első részlet. Aztán azzal szállított hol beteget vizsgálatra, hol meg fél disznót a mészárszékekbe. Nem volt finnyás ember a Géza. Ha szóvá tették a néha nem egészen tiszta kocsibelsőt, vagy hogy nem áll túl egyenesen a kevertektől, hát annyit mondott, hogy ő azt is megérti, aki megeszi a szarát, meg azt is, aki lehúzza. Csak azzal nem tud mit kezdeni, aki eltartott ujjal piszkálja.

A piálásból aztán egyre több gond lett. Mert amíg a Csejke a házak mögött hömpölygött, a legtöbben ott hűsölték ki magukból a részegséget. És egészen más volt a folyó friss szagával hazatérni, mert az a víz nemcsak a friss vétket mosta le, hanem minden korábbit, tán még a képzeletbelieket is, mintha egyúttal meg is gyónt volna az, aki belemerült. Attól nem kellett tartani, hogy bárki belefulladás, mert itt fürdőnadrágban jöttek világra a pulyák. A reflex persze akkor is megmaradt, miután a folyó eltűnt. A mocsár viszont más térsza, ahogy azt Csaplár Jani találóan megállapította a telepgyűlésen. Hiszen nem volt olyan hét, hogy valaki bele ne ragadt volna derékig vagy mellig, ha nagyon fickándozott. Mert azt még piásan is tudni kellett, hogy ha már elkezdte szívni az iszap, akkor lehetőleg ne mozogjon, ne küzdjön ellene, a süllyedés egy idő után úgyis megáll, s akkor majd lehet gondolkodni. Módjával kiabálhat is, bár éjjel úgysem hallja senki. Túl sűrű errefelé a sötétség a hallgatózásokhoz.

Ahogy a nap felkelt, és az első sugarak átvirgódtek a töltés oldalán, hát a nád között meredeztek a Kék kakas meg a Garázs makacsabb kuncsaftjai mint megtört felkiáltóje-

lek. Néha tíz is elmúlt, amíg botokkal, kötelekkel kiszabadították őket. Pedig gyorsan kellett volna cselekedni, mert az a bűz beette magát a húsba, megfeketítette a bőrt, és bizony úgy járta, hogy három óra fogság után a férfiak micsodája is lerohad. Így nem csoda, ha ilyenhez jó hónapig nem nyúltak az asszonyok, még a bekötőtűt előtt grasszáló hivatásosak se nagyon, mert jobban tartottak a mocsár nevenincs nyavalyáitól, mint a kankótól. Egy időben őrséget is szerveztek, hogy még éjjel előtt járják be a legforgalmasabb szakaszokat, és azon melegében segítsenek, de amikor valami fizetséget is összekalapoztak, bizony hamarabb ragadt be a járőr, mint akikre vigyáznia kellett volna.

Ebben Piroska se volt egészen ártatlan.

Amíg mások a tüzelőnek való víkendházakat kajtatták és aprították fel, addig az egykori ápolónő egy garázst nézett ki magának. Téglafalakkal, hullámlemez tetővel, betonozott kijáróval. Nem volt túl tágas, ha teljesen kinyitották benne az Opel ajtaját, a széle majdnem hozzáért a falhoz. Üresen viszont nagyobb volt, mint Piroska hálószobája. Senki sem értette az ápolónőt, hiszen neki is biciklije volt, mint mindenki másnak. Az meg csak lötyögne itt, mint vak a könyvtárban. De Piroskának akkor már kész terve volt. Beszerzett egy keskeny pultot, és a garázs közepére szereltette fel mellmagasságban. Mögé polcokat, elé néhány széket. A Garázs egy hónapra rá meg is nyitott. Nem volt nagy luxus, mert két egyforma pohár se nagyon akadt benne, és a székek is olyanok voltak, hogy jobban esett állni a pult mellett. De másra nem lehetett panasz. A zugpálinkát Mentősgéza hozta minden hónap elején Piroska szilvászvárad-i rokonaitól nagy, átlátszó demizsonokban. A bort már nem is kérdezték. Kapart ugyan mindkettő, de melegített. Igaz, hogy egyszer Tapasz Imre két hónapig vibráló fekete pontokon kívül egyebet se látott, csakhogy vele kapcsolatban mégis az volt a hír, hogy egyáltalán túlélte. Meg hogy a kórházban levett vérét meg is lehetett volna inni ott helyben, annyi volt benne az alkohol. De így legalább nem érzett semmilyen szagot, se a mocsárét, se a Garázs enyhén szilvás benzinbűzét, de még a saját nyomoráét se, hogy ebéd helyett lassan önmagát is elszopogatná, akár a nyalókát.

A Kék kakas nagy része hamar átszokott. Nem volt annyira olcsó a feles, de Piroska adta hitelbe is. S amikor annyi gyűlt össze, hogy verés nélkül már nem nagyon lehetett volna visszaadni, akkor Piroska azt találta ki, hogy az összeget bárki ledolgozhatja. Eleinte nála kellett zsákokba gyűjteni a falevelet, kiporolni a szőnyeget, foltozni a tetőt. Egy idő után viszont a környékbeli építkezésekre meg tanyákhoz küldte el a tartozókat. Mentősgéza várta az illetőt hajnalban, és vitte a megadott címre. Szilvászváradra, Hajtonyára, Pelkire. Azért lett Piroskának mobilja is elsőként a környéken, hogy bárki elérje, aki kubikoltatni akar, vagy nem akar egynél több kőművesre költeni. Persze volt rizikója is a dolognak, mert akadt, aki fél évre is ottragadt egy-egy helyen csicskának.

Reklamálni persze lehetett. Piroska reggel héttől mindennap ott állt a pult mögött a fehér cipőjében, mert abból nem engedett, és rezzenéstelen ápolóarcával hallgatott végig mindenkit. Szelíden, mintha hőmérőzne, vagy a megbolonduló pulzust tapintaná ki. A sírást, a fenyegetést is úgy nézte, akár a betegséget, amire nincs gyógyszer. Aztán szinte magától mozdult a keze, hogy töltsön még egyet a nagy ijedségre. Mert a végén, záráskor, ha még tudnak beszélni, úgyis megköszönnek mindent. Hiszen lassan családtag volt ő is, ahogy a tévé meg az elemes rádió.

Az év elején azt rebesgették, nem csinálja tovább. Akkor kell az ilyesmit abbahagyni, mondta állítólag Csordás Erzsinek, amikor már a hányásáról is felismered a kuncaftodat. Jobban, mintha fényképes igazolványt venne elő. Akkor kell az utolsó poharat ki-

löttyinteni a földre, és kész. Azzal a lendülettel bezárni, ahogy annak idején kinyitotta. Talán Mentősgéza tarthatja majd a garázsban az esetkocsit. Úgyis panaszkodott, hogy a fagy lekaparja a kasztniról a drága festéket.

Piroska nyugalomra vágyott. Hosszú sorozatokra a tévében. Vagy csak üljön a vadszőlő alatt, a vörössé fonnyadó levelek között. Érezzen valamit abból a napból, ami a garázsba sosem süttött be. Pedig ő is tudta, csak idő kérdése, hogy történjen valami.

Az eset után három nappal nyitott ki a Garázs.

Aki a pult mögött állt, messziről hasonlított Piroskára, ha nem lett volna a lábán ormótlan, fűzős bakancs. A szilvásváradi unokahúg is valahogy ilyen volt: darabos, nagy lábú, nagy karú asszonyság, aki szavak helyett csak kurtán vakkant, leginkább meg morog, mintha vasvillával vakarnák az oldalát. Valamit mégis tudhatott a mesterségből, mert az italokat előre kikészítette a pultra. Jó is az, mert addig valahogy nehezen mozog itt mindenki, és inkább csak biccentenek zsebre dugott kézzel, mert ilyenkor még a mutogatás is luxus. Az elsőt, amit maguk között vöröskeresztnek hívnak, mert jobb, mint az elsősegély, egymástól elfordulva dobják be, és szinte imádkoznak, hogy minél hamarabb magába szívja a test, mert akkor elindulhat végre a nap. Kedvet kapnak legalább a dűnnyögéshez.

Ma viszont téma is akadt.

– Hát mán az is baj, hogy nem tanálják? Az én apám is a lába nélkül gyött meg a háborúból – kezdte Tapasz Imre.

– Az más volt – mondta Mentősgéza.

– Mír lett volna más? Senki sem adta oda az apámnak a lábát, hogy hozza haza. Nem úgy lett volna tisztességes? Oda se nézett, máris ankutálták neki.

– Amputálták – javította ki. Majd Csordás Janihoz fordult. – Tényleg nem találják?

– Nem, pedig az erdőt is átforgatták.

– Pedig állat vót az, nem ember!

– És akkor miért nincsenek a testen harapásnyomok? Tán késsel-villával evett?!

– A csont sincs meg. Semmi – mondta borúsán Csordás Jani.

Erre kellett még egy feles.

– De ki az isten vinne magával egy kart? – nézett az üres poharába Mentősgéza.

– Nem úgy volt valamikor, hogy aki lopott, annak... – kérdezte Csordás Jani lehalkított hangon. De még így sem merte befejezni.

– És ha valami mányiás? Az asszony látott a tévében egy filmet, amiben gyűjtötte valaki a végtagokat – kotyogott közbe Tapasz.

– A picsába már, hogy ilyeneket mond!

– Inkább kezelni kéne azt az asszonyt.

– Hogy nem a száját viszik el az ilyennek.

Annyit mindenki tudott, hogy Piroska valamikor este mehetett ki az udvarra. Talán a nagy szél miatt azt hihette, hogy kinyílt a tyúkketrec ajtaja. Akkor ütötték meg, vagy esett el, és verte be a fejét. Az is lehet, hogy akkor tört el a karja. Így vagy úgy, de hosszú ideig feküdt eszméletlenül. Aztán nem bírt felállni. És hogy állítólag semmit sem érzett.

– Az zicher, hogy én érezném, ha elvinnék a karom.

– És mi a ménkűt tett volna, ha magához tér közben?! Megjegyzni az arcát?!

– Állat vót az, nem ember!

– Kiáltottam volna, mint a fába szorult féreg!

- Oszt minek? Csordás Jani a szomszédban még a saját fingját se hallja.
- Meg ha hallja is, nem mer kimenni.

Végül Mentősgéza fordult a váradi rokonhoz, aki mereven bámulta a vitatkozókat.

- Felépül?
- Talán – mondta, s már szedte is be a poharakat.

Úgy volt, hogy valami küldöttség is bemegy hozzá a kórházba, de végül senki sem vállalta a beutazást. Ki tudja, hogy mire akar majd emlékezni Piroska, ha magához tér. Talán elég lesz neki egy elmosódott arc, a mocsár ismerős szaga vagy egy ügyetlenül elejtett szó, hogy a képzelete beinduljon. Bözse, a váradi rokon viszont minden este vitt neki egy csokrot fehér temetővirágból. Meg is lett az eredménye. Egy hét után elvitte Piroskát az influenza. Legalábbis ezt mondták. Hogy a szervezete nem bírta a sokkot.

S bár mindenki erre számított, a seb kapcsán sem derült ki semmi biztos, pedig a boncolásnál még alaposabban megvizsgálták. Szakíthatták, de vághatták is a kart. Ez utóbbit persze nem túl szakszerűen. Szóval, vagy egy ráérős róka, vagy egy dühös mézsáros, foglalta össze a patológus a nyomozónak. Válasszon kedve szerint.

Tapasz Imre, bár a fene se tudja, hogy honnan volt rá pénze, akkor már falragaszokon hirdette ki, hogy jutalom illeti a kar megtalálóját. Ha az elkóborolt kutyaikat is meg lehet találni így, akkor ezzel sem lehet túl sok gond. Kellett lépni valamit, mert Bözse váratlanul kijelentette, hogy ő márpedig csonkán nem hajlandó eltemetni a megboldogultat. Mondhat bárki bármit. Hisztizhetnek is. De ha nagyon felbosszantják, hát kiteteti a vegyesbolt előtti térre, üvegkoporsóban, mint valami szobrot. Hogy az is tanuljon belőle, aki nem akar.

A mindentudók azt is rebesgették, hogy Piroska ujján lehetett valami azon az este. Talán az eljegyzési gyűrűje, még ápolónőkorából. Gyémántkirakásos. Amiről csak mesélt, de senkinek sem mutatta meg. Hogy azt keresi a váradi rokon. Az fáj neki, mert abból újítaná fel a Garázst. Csinálna belőle egy tipp-topp csehót. Krómmal, nikkellel. És ha nem hozzák elő, akár a vadak beléből is, hát tényleg megteszi, amivel fenyegetőzik. A hatóságot már megkente, és bérelt egy hűtőládát is. Abban várja Piroska a végtiszteséget.

Nem jöttek túl jó napok a telepre.

Az égbolt november elején kifehéredett, s mintha csak a le nem hullott hó súlyától roskadozna, napról napra lejjebb ereszkedett. A bennrekedt levegő aztán megtelt mindenfélével, sóhajjal és kipárolgással, a visszafojtott káromkodások dühével, a vizes ágak alig oszló füstjével. Ha valaki sokáig kint maradt, úgy folyt végig a hátán, akár a megolvadt kocsonya. Legszívesebben az ablakokat is beszögelték volna, hogy senkinek se jusson eszébe kinyitni, mert a rontás épp ilyen időben kap erőre. Elég csak rosszat gondolni valakiről, s máris kelések támadnak a hónaljában, feltöri a cipő, vagy minden ok nélkül belázasodik. Fűrészpor lesz minden étel, és hamar savanyodik a kint hagyott ivóvíz.

Egy ilyen napon történt, hogy a saját árujától berúgott szilvásváradi rokon végiggingott a főúton, és minden udvarba bekiabálta, hogy ne féljenek, mert készül már az a kalitka. És még az újságba is kihirdeti, hogy mindenholnan jöjjenek megnézni azt a csúfságot, amit itt okoztak az ő családjának. Szarjankók és fostalicskák. Ordított, amíg be nem rekedt. Majd azt a két lapátkezét lóbálta ide-oda, mintha mindenkit fel akarna pofozni, aki szembe mer jönni.

Így aztán igazából mindenki hálás volt Mentősgézának, aki november nyolcadikán a kora reggeli órákban elvesztette járműve felett az irányítást, és mindenféle elkerülő manőver nélkül teljes gázzal nekihajtott a Sáhr Pirokska által bérelt ingatlanak. Akkorra volt a jármű sebessége, hogy a pultot gyufaszálként törte ketté, és a Garázs hátsó falát is kivitte. A meggyöngült építmény egy óra múlva rá is szakadt a mentőkocsi maradékára. Géza azt már a túloldaltól nézte. Megtehetette, mert csak az orra tört be, meg a válla ment ki újra, bár az annyira, hogy az autóban megmondták neki, hogy azzal a kézzel többé a pöcsét se foghatja meg rendesen. Merev lesz, mint a gerenda.

– Beragadt a pedál – vetette még oda a falfehéren álló Bözsének.

Az nem is szólt, a kifordult téglákat nézte, mintha meg akarná számolni őket. Az ezer darabra pattant poharakkal együtt. Másnap a váradi gyorson látták újra, vézna poggyással, Pirokska cipőjében. Azt viszont még elintézte, hogy a Kék kakast is bezárják. Névtelen bejelentés érkezett, ezt mondták a pénzügyőrök, de hát az ilyesmit nem nagyon kell ragozni. Találtak ott mindent: ukrán cigit, fals bort meg tiszta szeszt, csak számlát nem. Most meg nincs hova járni. Aki nagyon ráér, annak a bekötőút elejéig kell kibotorkálnia, ott áll meg a hajtonyai busz. Ha előre fizetnek a sofőrnek, akkor az fordulás után hozza is a városi bodegákból a kijeviszkit, ami legalább nem bűdös, és még kifér az üvegen. Nagyon nem nézik, hogy mit kapnak. Akkor már kész áldás a szesz. Mert ritka, hogy télen ne késsen a busz, addig meg az erdőből kikeveredő szél úgy átjárja az ácsorgókat, hogy dideregni is elfelejtenek. Csordás Jani is itt van, meg Géza is. A régi csapat. Az ellenállók, ahogy a telepen mondják. Gyalogosan jönnek és mennek. Visszafelé pedig minden egyszerűbb. Kevesen tudják úgy beosztani, hogy másnapra is maradjon belőle, mind egy cseppig elfogy útközben, rendszerint a Gebin-dűlő elején. A Garázs romjainál még köpnek egyet, hogy jólessen hazamenni.

Abból pedig pletyka se nagyon lett, hogy valamelyik reggel Tapasz Imrét találták meg elfagyva, viszont hiánytalanul. Olyan volt az arca, mintha csak szusszanni állt volna meg annál az oszlopnál. Kipihenni, hogy szinte végig törnie kellett a méteres havat.

Azon a végtelen takarón, amit a december végre eléjük leterített, már a gondolatok sem hagytak nyomot. Senkit sem érdekelt a kar, a Garázs egyre kisebb halma és a halál sem. Jöttek az ünnepek, lehetőleg ép angyalokkal. Így aztán Csordás Jani is hallgatott. Eleinte attól rettegett, hogy előbb vagy utóbb rá fognak mutogatni, hogy ő tőkítette el valahová azt az istenverte végtagot. Mégiscsak ő ért elsőként Piroskához. Ő hajolt először fölé.

Talán a félelem, talán a belenyugvás szülte azt a látomást is, amely ébredés után lepte meg azon a péntek reggelen. Az jött el, vakító ellenfényben, akihez neki eddig nem volt köze. Nem hívta, ha bajban volt, és nem káromolta, ha bűnbakot keresett. Olcsó nap-tárként villogott a vásárban, vagy egyszerű kifogás volt, ha vasárnap délelőtt csak heverni akart az ágyon. Nem látta bele se a fák ágaiba, se elhagyott épület salétromos faltjába. Reggel mégis ott állt az ajtóban, és rá hasonlított. Ugyanazok a kissé felpuffedt vonások. A ritkás, mégis állig lenőtt haj. A közöny szürkesége a szemében, amely lassan kifényesedik. Aztán elindul felé. S csak ekkor veszi észre, ekkor ébred rá, hogy ennek a nevenincs Teremtőnek, akit ő soha nem tudott vagy mert megszólítani, három karja van. Két egészséges és egy vértelen, lopott harmadik. Azzal közelít, és érinti meg az arcát. Azzal simogatja, de úgy, hogy még másnap is ég tőle az arca. Hát ki hinné ezt el neki? Ki fogadná el a felkínált kegyelmet?

Majdnem mindegy is ez már. Ő legalább azóta nem nyúlt a pohárhoz.